

Letectvo a jeho spolupráce se SPO. s hlediska zpravodajského.

(K článku špkt. gšt. Josefa Tacla ve Vojenských rozhledech, roč. XI. [1930], čís. 5.)

Názor, že letectvo svou průzkumnou činností nahradí jezdecktvo, pokládáme dnes již za překonaný. Stálým zdokonalováním POPL. je letec nucen zkrátiti dobu své činnosti nad frontou na nejmenší míru a udržovati alespoň střední výšky, z kterých podrobnosti důležité pro velitele pozemní jednotky letci při pozorování zrakem unikají.

Bude to tedy při spolupráci se SPO. sled průzkumných hlídek nepřátelských, který pravděpodobně unikne pozorování letce a který si bude musit zjistiti pozemní jednotka sama.

Celkem detailní průzkum provádí jezdecktvo samo svými hlídkami a bojem, letec bude dodávati veliteli SPO. zprávy z celé jeho zájmové oblasti o větších uskupeních nepřítele, o terénu, o vlastních částech, podle potřeby zasáhne ve vhodném okamžiku svými bojovými prostředky v boj. Bude se tedy činnost jezdecktva a letce navzájem doplňovati.

Ztotožňovati zadní mez činnosti letce s hranicemi armádního a divisiního letectva nebo stanoviti je pevně na 25—50 km, nezdá se vhodné. Tam hloubka bude závislá na situaci nepřítele — zda je v pohybu, zda bytuje či čeká v posici. Zásadou buď hloubka taková, aby získaných zpráv mohlo býti využito, při čemž bereme v úvahu pochodovou rychlost zjištěných nepřátelských jednotek. Podle mého názoru bude zde minimum 15—20 km před čelními prvky SPO.

Přidělení letectva pro spolupráci se SPO. lze řešiti dvojím způsobem:

1. Velitel divise určí přímo počet letounů, jejichž úkolem bude spolupráce se SPO.

2. SPO. nedostane k spolupráci přiděleny letouny přímo, ale posádka mající za hlavní úkol průzkum pro velitelství divise dostanou jako vedlejší úkol informovati též přímo velitele SPO. o výsledcích průzkumu v jeho zájmové oblasti.

Způsobu prvního, t. j. přidělení letounů pro spolupráci se SPO., použijeme tenkrát, má-li SPO. zvláště rychle a v nesnadném terénu prováděti průzkum a jsou-li zprávy o nepříteli skrovné.

Toto přidělení letectva bude též závislé na počtu letounů a na celkovém stupni činnosti letky, jak podotýká pisatel v svém článku.

Jak řešiti spolupráci? V případě prvním, kdy velitel SPO. má přiděleny přímo letouny, je řešení jednoduché, neboť sám může řídit jejich průzkumnou činnost. V případě druhém, kdy v rámci celkové situace řeší tuto spolupráci velitel letky nebo dokonce pozorovatel, který sám rozhoduje, která zpráva je důležitá pro velitele SPO. a má mu býti shozena — je řešení obtížnější.

Než i zde najdeme vhodné řešení. U divise má letka styčného důstojníka. Jest u štábu divise a má přehled o celé situaci, tedy i o situaci a úkolech SPO. Prostřednictvím tohoto důstojníka má velitel SPO. možnost býti stále ve spojení s letkou, má možnost oznámiti mu svá přání a požadavky, které styčný důstojník odevzdá na letišti. Velitel letky, který určuje detailní úkoly pro jednotlivé po-

sádky, zařadí požadavky velitele SPO. do úkolů posádek. K spojení se styčným důstojníkem použije spojek, které posílá k veliteli divise, nebo přijede styčný důstojník, který má dopravní prostředek, na požádání k veliteli SPO. sám.

Tuto druhou eventualitu bych doporučoval zejména tehdy, když jsou letouny přiděleny přímo pro spolupráci SPO. Styčný důstojník rekognoskuje terén a najde veliteli SPO. blízko osy jeho postupu místa vhodná pro přistání, kde mohou letouny na žádost velitele SPO. přistávat. O účelnosti tohoto zařízení nebudu se šířit — osobní styk velitele s pozorovatelem je vždycky velké plus pro výsledek spolupráce.

O znamení pro přistání domluví se styčný důstojník s velitelem. (Může to být třeba vyložení terče ve znamení — proti směru větru.) Styčný důstojník uvědomí velitele letky o domluvě a ten nařídí posádkám vracejícím se z provedení úkolů, aby přelétávaly prostor, v kterém jsou tato místa pro přistání, a spatří-li, že je vyloženo popsaný terč, a mají-li dostatek pohonných hmot, přistanou. Nemůže-li letoun, který terč vidí, z nějakých důvodů přistátí, hlásí posádka při návratu na letiště veliteli letky vyložení terče a ten odešle ihned jeden letoun s rozkazem přistátí na označeném místě. Tam odevzdá velitel SPO. sám anebo svými orgány úlohu pozorovateli, který ji ihned provede. Zprávu získá velitel SPO. za krátký čas.

Jak pisatel podotýká, je nutná vzájemná znalost rozkazů o činnosti letectva a jezdectva. Pro pozorovatele, který pracuje se SPO., je nutno oznámiti:

- úkol SPO.,
- akční pásmo SPO.,
- osu postupu SPO.,
- postupné cíle SPO.,
- věci, týkající se spojení,
- přesný úkol k provedení pro pozorovatele.

Tento úkol je nejlépe dát ve formě otázky. Příklad: Je nepřítel v osadě X? Jaký je pohyb nepřítele na silnici od A—B? Kam ustupuje nepřítel z koty 429? Co je za hřebenem svahu kóta 692 a kóta 594? Nedávati za úkol průzkum celých prostorů, nýbrž vybrati z nich místa, odkud chceme zprávy a úkoly seřaditi podle jejich důležitosti.

Jaké úkoly může velitel SPO. požadovati od letce?

Tyto úkoly budou závislé na situaci nepřítele a na úkolu SPO.

Vezměme první případ, kdy nepřítel je v pohybu: Letec zjistí čelní prvky nepřítele (ne vždycky průzkumné hlídky) směr jejich postupu, složení a sílu. Teprve po jich zjištění a shoení zprávy zjišťuje gros nepřítele. Opačně postupuje, když se čelní prvky dobře kryjí a je nucen k jich zjištění počítí odzadu. Bude to tedy v tomto údobí hlavně průzkum komunikací.

Nepřítel bytuje: Letec zjistí obsazení osad a určí obrys ubytovacího prostoru, průběh zajištění vpřed posunuté jednotky.

Nepřítel čeká v posici: Letec zjistí průběh krycí posice, obrysy křídel části vpřed posunuté před nepřátelskou posicí, hlavní posicí, zálohy. Detailní průzkum posice neprovádí.

Kromě těchto úkolů provádějí letouny pracující se SPO. ještě tyto úkony:

1. hlásí veliteli divise občas situaci SPO.,
2. odevzdávají zprávy od SPO. divisi,
3. dodávají rozkazy velitele divise veliteli SPO.

Letounů SPO. lze použít též s úspěchem k usnadnění a zabezpečení výpadů obrněných aut, protože s malé výšky mají možnost zjistit přerušení komunikací a obsazení míst, kam se výpad dělá.

Spojení: Nejvýhodnější spojení, t. j. přímý styk velitele SPO. s pozorovatelem, jsem již zdůraznil.

Radiotel. spojení: SPO. musí mít radiotel. stanici s dostatečným akčním rádiem, přijímací a vysílací. Depeše letec nešifruje.

Optické spojení: rakety, terče.

K navrhovanému doplňku signálních terčů bych podotkl: Ve služební pomůcce „Signály a zkratky pro spojovací službu“ jsou předepsány terče, a to společné signály pro spojení všech velitelství s letouny a „signály dávané pěchotou (jezdecktvem) letounu“. Navrhovaný terč identifikační

ponechati a sestaviti jej ze dvou dělostřeleckých terčů s rozměry 4×4 m. Terč rozumím, \times terč nerozumím, navrhuji ponechati tak, jak předepsáno v oné služební pomůcce. Taktéž znaménko radiotel. Ostatní terče, jak uvádí pisatel v příloze, vřaditi do této služební pomůcky do signálů dávaných pěchotou a jezdecktvem.

Shozené zprávy: Písemných zpráv a náčrtů použije letec pravděpodobně nejvíce; proto je třeba klásti důraz na vykládání terčů, aby byly na místech pro nalétávání přístupných.

Sběrače zpráv: Jsem toho názoru, že tato věc je pro nás důležitá a že by se měla konečně vyřešiti. Zvláště v hornatém terénu, kde není míst pro přistání, má tento způsob spojení velký význam. Že lze dosíci výsledků, je vidět z toho, že Němci mohou během jediného náletu sebrati a odevzdati balíčky až 5 kg těžké.

Způsob spolupráce. Spolupráce obdobná jako s pěchotou, jen zájmová sféra velitele SPO. bude značně hlubší. Nepůjde tu o permanentní doprovod letcem; ten bude v určitých intervalech prováděti průzkum a informuje velitele SPO. Kdy tento průzkum má býti proveden, nařídí nebo vyžádá si velitel SPO. prostřednictvím styčného důstojníka.

Štábní kapitán Josef SOVADINA:

Technika a taktika obrany proti tankům.

Válečná historie nás učí jen o způsobu protitankové obrany na organisované posici, neboť tanků bylo ve světové válce použito jen k podpoře útoků na silně vybudovanou posici. Po válce byly však tanky tak zdokonaleny, že jejich nynější vlastnosti umožňují použití jich ve všech fázích útočného boje. Byly-li dříve tanky jen hlavním nepřítelem pěchoty, mohou se v budoucnu s nimi utkati v přímém boji i ostatní hlavní zbraně, t. j. jezdecktv a dělostřelectvo.

V podstatě záleží protitanková obrana v zmenšení výhod a zvětšení nevýhod tanků. Je tedy nutno, aby velitelé částí hlavních zbraní znali charakteristiku tanků, způsob jejich boje, jejich slabin, aby včasnými odvetnými opatřeními a příslušnými rozkazy činnost tanků zeslabili nebo úplně neutralisovali.

Charakteristika tanků je dána jejich výhodami a nevýhodami. Jejich rozsah je různý a závisí na konstrukci tanků. Nepodařilo se totiž doposud sestrojiti universální tank, který by vyhovoval pod-